

**KOMISSION PÄÄTÖS (EU) 2020/1827,
annettu 26 päivänä toukokuuta 2020,
toimenpiteistä SA.39990 – (2016/C) (ex 2016/NN) (ex 2014/FC) (ex 2014/CP) – jotka Belgia on
toteuttanut Ducatt nv:n hyväksi**

(tiedoksiannettu numerolla C(2020) 3287)

(Ainoastaan ranskan- ja hollanninkieliset tekstit ovat todistusvoimaiset)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 108 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon sopimuksen Euroopan talousalueesta ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on edellä mainittujen artiklojen mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa ⁽¹⁾ ja ottanut huomioon nämä huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

1. ASIAN KÄSITTELYN VAIHEET

- (1) Komissio vastaanotti 28 päivänä marraskuuta 2014 muodollisen kantelun, jonka tekivät saksalainen lasintuottaja GMB Glasmanufaktur, jäljempänä 'GMB', ja sen Lichtensteiniin sijoittautunut emoyhtiö Interfloat Corporation, jäljempänä 'Interfloat', jäljempänä 'kantelija'. Kantelija väitti, että sen välitön kilpailija Ducatt nv, jäljempänä 'Ducatt', oli saanut sääntöjenvastaista ja yhteismarkkinoille soveltumatonta valtiontukea Flanderin alueelta (Belgia).
- (2) Komissio ilmoitti Belgian viranomaisille 19 päivänä toukokuuta 2016 päivätyllä kirjeellä päätöksestään aloittaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely, joka koskee väitettyä Ducattille myönnettyä tukea, jäljempänä 'aloittamispäätös'.
- (3) Aloittamispäätös on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ⁽²⁾. Komissio kehotti asianomaisia osapuolia esittämään huomautuksensa päätöksessä kuvatuista toimenpiteistä.
- (4) Belgian viranomaiset esittivät huomautuksensa aloittamispäätöksestä 20 päivänä kesäkuuta 2016 ⁽³⁾ ja 19 päivänä heinäkuuta 2016.
- (5) Komissio sai kantelijalta huomautuksia 17 päivänä kesäkuuta 2016, 18 päivänä elokuuta 2016, 13 päivänä syyskuuta 2016 ja 6 päivänä lokakuuta 2016. Komissio toimitti ne Belgian viranomaisille, jotka esittivät huomautuksensa 23 päivänä tammikuuta 2017 päivätyllä kirjeellä.
- (6) Komissio pyysi 30 päivänä tammikuuta 2017 Belgian viranomaisilta lisätietoja, jotka toimitettiin 27 päivänä maaliskuuta 2017.
- (7) Belgian viranomaiset ilmoittivat komissiolle 14 päivänä kesäkuuta 2017 Ducattin konkurssista 20 päivänä toukokuuta 2017, minkä jälkeen komissio tapasi Belgian viranomaisten edustajat 23 päivänä kesäkuuta 2017.
- (8) Komissio tapasi kantelijan ja sen lailliset edustajat 5 päivänä heinäkuuta 2017.
- (9) Belgian viranomaiset toimittivat 10 päivänä heinäkuuta 2017 komissiolle tämän 23 päivänä kesäkuuta 2017 pidetyssä kokouksessa pyytämät lisätiedot.
- (10) Komissio pyysi Belgialta lisätietoja 20 päivänä marraskuuta 2017, 22 päivänä kesäkuuta 2018 ja 31 päivänä tammikuuta 2020. Belgian viranomaiset vastasivat 15 päivänä joulukuuta 2017, 27 päivänä elokuuta 2018 sekä 4 päivänä maaliskuuta ja 12 päivänä toukokuuta 2020.

⁽¹⁾ EUVL C 369, 7.10.2016, s. 27.

⁽²⁾ Ks. alaviite 1.

⁽³⁾ Komission kanssa 20 päivänä kesäkuuta 2016 pidetyssä kokouksessa.

- (11) Komissio pyysi lisätietoja myös Ducattin pesänhoitajilta 18 päivänä heinäkuuta 2017, 25 päivänä heinäkuuta 2017, 7 ja 9 päivänä maaliskuuta 2018, 16 päivänä toukokuuta 2018 ja 28 päivänä tammikuuta 2019. Ducattin pesänhoitajat vastasivat 22 päivänä heinäkuuta 2017, 6 päivänä maaliskuuta 2018, 9 päivänä maaliskuuta 2018, 30 päivänä maaliskuuta 2018, 30 päivänä toukokuuta 2018 ja 29 päivänä tammikuuta 2019.
- (12) Komissio kävi kantelijan kanssa myös seuraavan kirjeenvaihdon: se vastaanotti kantelijalta 3 päivänä huhtikuuta 2018, 2 päivänä huhtikuuta 2019 ja 26 päivänä tammikuuta 2020 päivätyt kirjeet ja vastasi niihin 24 päivänä huhtikuuta 2018, 6 päivänä toukokuuta 2019 ja 10 päivänä helmikuuta 2020. Komissio keskusteli myös puhelimitse kantelijan kanssa 26 päivänä heinäkuuta 2018 ja 27 päivänä maaliskuuta 2019.
- (13) Komissio vastaanotti 26 päivänä maaliskuuta 2020 kantelijalta kirjeen, jossa sitä kehoitettiin muodollisesti toimimaan SEUT-sopimuksen 265 artiklan toisen kohdan mukaisesti.

2. TAUSTA

2.1 Tuensaaja

- (14) Ducatt on Philipsin ja Osramin puoliksi omistaman, vuonna 1966 perustetusta Emgo nv -yhteisyrityksen, jäljempänä 'Emgo', spin-off-yritys, joka valmistaa hehkulamppuihin tarkoitettuja lasiampulleja ja loistelamppuihin tarkoitettuja lasiputkia. Ducattin perustivat marraskuussa 2010 Emgon (silloinen) innovointijohtaja (Vercundus bvba:n kautta) ja Emgon (silloinen) rahoitus- ja kirjanpitojohtaja (ArsiCO bvba:n kautta).
- (15) Sen seurauksena, että unionin lainsäädäntöön tehtiin muutoksia, joilla kiellettiin hehkulamppujen myynti 1 päivästä syyskuuta 2009 alkaen, Emgon "lasiampulleja" koskeva liiketoiminta erotettiin ja yhdistettiin Ducattiin tammikuussa 2011, jotta voitiin turvata työllisyys ja taitotieto lasintuotantoalalla. Ducattin johto halusi päästä aurinkopaneelien lasimarkkinoille ja teki vuodesta 2011 alkaen huomattavia investointeja tähän tarkoitukseen tarvittaviin koneisiin.
- (16) Kahden emoyhtiön, Vercundus bvba:n ja ArsiCO bvba:n, lisäksi Ducatt on tai on ollut vaihtelevassa määrin seuraavien oikeushenkilöiden yhteisomistuksessa: Limburgse Reconversie Maatschappij, jäljempänä 'LRM', Participatie Maatschappij Vlaanderen, jäljempänä 'PMV', Capricorn Cleantech Fund, jäljempänä 'CCF', Quest for Growth, jäljempänä 'QFG', Belfius, VF Capital, jäljempänä 'VFC', VMF ja Aro. Lisäksi luonnollinen henkilö omisti jonkin aikaa osan yhtiön osakkeista, nimittäin [...] *.

2.2 Kantelu

- (17) Kantelija on aurinkopaneelien lasintuottaja ja väitetyn tuen saajan Ducattin suora kilpailija. Kantelija väittää, että Ducatt sai sääntöjenvastaista ja yhteismarkkinoille soveltumatonta valtiontukea noin 70 miljoonaa euroa valtion omistamalta Belfius-pankilta sekä LRM:ltä ja PMV:ltä, jotka ovat Flanderin alueen omistamia sijoitusyhtiöitä.
- (18) Kantelijan mukaan väitetty tuki myönnettiin lainoina ja pääomankorotuksina, jotka myönnettiin muissa kuin markkinaolosuhteissa Ducattin vuonna 2011 tapahtuneen perustamisen jälkeen ja joita käytettiin yrityksen perustamiseen, tuotannon aloittamiseen ja tappioiden kattamiseen jatkuvalta pohjalta.

3. TOIMENPITEIDEN KUVAUS JA ALOITTAMISPÄÄTÖKSEN PERUSTEET

- (19) Komissio aloitti muodollisen tutkintamenettelyn määrittääkseen, olivatko seuraavat Ducattin hyväksi toteutetut toimenpiteet SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea, ja jos olivat, soveltuvatko ne sisämarkkinoille.

3.1 Pääomankorotukset

- (20) Aloittamispäätöksessä komissio esitti epäilyjä siitä, myönnettiinkö seuraavat LRM:n ja PMV:n merkitsemät [...] miljoonan euron pääomankorotukset markkinaehdoin:
- a) [...] euroa 28 päivänä helmikuuta 2014 LRM:n ([...] euroa) ja PMV:n ([...] euroa) tekemällä pääomankorotuksella;
- b) [...] euroa 4 päivänä heinäkuuta 2014 LRM:n ([...] euroa) ja PMV:n ([...] euroa) tekemällä pääomankorotuksella;

* Luottamuksellisia tietoja

- c) [...] euroa lainoja, jotka muunnettiin myöhemmin omaksi pääomaksi:
- i) [...] euroa lainoja ([...] prosenttien vuosikorolla), jotka LRM ([...] euroa) ja PMV ([...] euroa) myönsivät 21 päivänä joulukuuta 2012 ja jotka muunnettiin omaksi pääomaksi korkoineen 5 päivänä joulukuuta 2013, jäljempänä 'laina 4';
 - ii) [...] euroa lainoja ([...] prosenttien vuosikorolla), jotka LRM ([...] euroa) ja PMV ([...] euroa) myönsivät 27 päivänä syyskuuta 2013 ja jotka muunnettiin omaksi pääomaksi 13 päivänä joulukuuta 2013, jäljempänä 'laina 5';
 - iii) [...] euroa lainoja ([...] prosenttien vuosikorolla), jotka LRM myönsi 28 päivänä marraskuuta 2013 ja jotka muunnettiin omaksi pääomaksi 28 päivänä helmikuuta 2014, jäljempänä 'laina 6';
 - iv) [...] euroa lainoja ([...] prosenttien vuosikorolla), jotka LRM ([...] euroa) ja PMV ([...] euroa) myönsivät 16 päivänä joulukuuta 2013 ja jotka muunnettiin omaksi pääomaksi 28 päivänä helmikuuta 2014, jäljempänä 'laina 7';
 - v) [...] euroa LRM:n syyskuun 2015 puolivälissä myöntämästä siltalainasta, osa jäljempänä mainitusta 'lainasta 13'.
- d) [...] euroa seuraaville optiotodistuksille:
- i) LRM ([...] euroa) ja PMV ([...] euroa) 30 päivänä syyskuuta 2014;
 - ii) LRM ([...] euroa) ja PMV ([...] euroa) 27 päivänä lokakuuta 2014;
 - iii) LRM ([...] euroa) 28 päivänä marraskuuta 2014;
 - iv) LRM ([...] euroa) 28 päivänä tammikuuta 2015.

3.2 Lainat

- (21) Aloittamispäätöksessä komissio esitti epäilyjä siitä, myönnettiinkö omaksi pääomaksi muunnettujen lainojen lisäksi markkinaehtoin seuraavat LRM:n ja PMV:n lainat, joiden määrä oli [...] euroa:
- a) [...] euroa LRM:n 10 ja 19 päivänä helmikuuta 2014 myöntäminä siltalainoina, jotka maksettiin takaisin 28 päivänä helmikuuta 2014, jäljempänä 'laina 8' ja 'laina 9';
 - b) [...] euroa lainana, jonka LRM ([...] euroa) ja PMV ([...] euroa) myönsivät 16 päivänä toukokuuta 2014, jäljempänä 'laina 10';
 - c) [...] euroa lainana, jonka LRM myönsi 29 päivänä huhtikuuta 2015, jäljempänä 'laina 11';
 - d) [...] euroa LRM:n kesä- ja elokuussa 2015 myöntämänä siltalainana, jäljempänä 'laina 12';
 - e) [...] euroa LRM:n syyskuun puolivälissä 2015 myöntämästä [...] euron siltalainasta, osa jäljempänä mainitusta 'lainasta 13'.

3.3 Pääomarakenteen vahvistaminen marraskuussa 2015

- (22) Komissio esitti aloittamispäätöksessä epäilyjä myös siitä, oliko marraskuussa 2015 myönnetty pääomankorotus ja osakaslainojen uudelleenjärjestely toteutettu markkinaehtoin. Niihin sisältyivät esimerkiksi yhtäältä LRM:n käteisvaroina merkitsemä pääomankorotus, jonka määrä oli [...] euroa (lainan 13 muuntamisen lisäksi, [...] euroa), ja toisaalta LRM:n lainan 10 jäljellä olevien määrien takaisinosto muille osapuolille sekä lainojen 10, 11 ja 12 pääoman osien ja korkojen peruuttaminen LRM:n toimesta.

4. TUENSAAJAN KONKURSSI

- (23) Ducattin pääasiakkaan Solarworldin, jonka osuus Ducattin liikevaihdosta oli noin 30 prosenttia, maksukyvyttömyys julkistettiin 11 päivänä toukokuuta 2017.
- (24) Tämän jälkeen Ducattin hallitus päätti 20 päivänä toukokuuta 2017 aloittaa yrityksen konkurssimenettelyn. Ducatt asetettiin konkurssiin 20 päivästä toukokuuta 2017 alkaen Hasseltin kauppatuomioistuimen 23 päivänä toukokuuta 2017 antamalla konkurssimääräyksellä, minkä lisäksi kauppatuomioistuin nimitti myös kolme konkurssipesän hoitajaa.

4.1 Edunsaajan liiketoiminnan lopettaminen ja omaisuuden myynti

- (25) Heinäkuussa 2017 Ducattin taloudellinen toiminta oli lakannut kokonaan ja lopullisesti sen jälkeen, kun Ducattin työntekijöiden työsopimukset oli irtisanottu ja tuotanto lopetettu ⁽⁴⁾.
- (26) Koska elokuussa 2017 ei saatu tarjouksia Ducattin liiketoiminnan myymiseksi jatkuvana yrityksenä, konkurssipesän hoitajat myivät Ducattin muun kuin tuotantoon liittyvän omaisuuden (kalusteet, tietokoneet, varaosat, kuljetusvälineet, varastot, pakkausmateriaalit, siivouskoneet jne.) verkkohuutokaupassa useille eri ostajille.
- (27) Ducattin keskeinen tuotanto-omaisuus oli leasingvuokrattu kolmansilta osapuolilta, jotka ottivat sen haltuunsa konkurssin jälkeen. Tarkemmin eriteltynä leasingyhtiö LRM Lease nv otti haltuunsa tilat ja osan koneista (tuotantohallin lasiuneineen, toimistot ja logistiikkakompleksin), leasingyhtiöt ING Equipment Lease, KBC Lease ja ES Finance puolestaan (lasiuunista tulevan lasin) lasinkäsittelylinjat.
- (28) Belgian toimittamat tiedot osoittavat, että tuotantotilat ja toimistot ovat tällä hetkellä tyhjiään mutta osia logistiikkakompleksista vuokrataan varastotiloina eri logistiikkayrityksille. Tarkoituksena on purkaa tuotantohalliin toimistoineen, palauttaa ennalleen maa-alue, jolle ne oli rakennettu, ja jatkaa tilojen vuokraamista logistiikkayrityksille. Lasiuuni poistettiin tuotantohallista ja purettiin, uunin kiviset rakenneosat myytiin verkkohuutokaupoissa korkeimman tarjouksen tekijöille, ja muut uunin osat tehtiin käyttökelvottomiksi, koska ne eivät käyneet kaupaksi verkkohuutokaupoissa.

4.2 Tuensaajan varojen ja velkojen suhde ja pesänselvitys

- (29) Belgia on osoittanut, että Ducattin konkurssivelat olivat noin 33,8 miljoonaa euroa, yrityksen velat etuoikeutetuille velkojille (pääasiassa henkilöstö, sosiaaliturva, pankit ja vuokraamot) 14,3 miljoonaa euroa ja Ducattin konkurssipesän varat noin 3,6 miljoonaa euroa.
- (30) Jos komissio lisäksi katsoisi, että Belgian Ducattille myöntämä valtiontuki oli sääntöjenvastainen ja sisämarkkinoille soveltumaton ja määräisi kyseisen tuen perittäväksi takaisin, Belgian Ducattin konkurssimenettelyn yhteydessä esittämä tuen takaisinperimistä koskeva vaatimus ei olisi Belgian maksukyvyttömyyslainsäädännön mukaan ensisijainen. Koska varat eivät läheskään riittäisi kattamaan velkoja etuoikeutetuille velkojille, ei ole realistista olettaa, että etuoikeudettomat saavat voitaisiin kattaa edes osittain.
- (31) Ducattin väistämätöntä selvittämistä viivästyttävät vain useat vireillä olevat oikeudenkäynnit, jotka liittyvät velkojen ja joidenkin työntekijöiden saataviin. Näiden menettelyjen lopputulos ei muuta sitä, että etuoikeutettujen saatavien kokonaismäärä ylittää Ducattin varojen määrän.

5. PÄÄTELMÄT

- (32) Komissio muistuttaa, että komissiolle SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun toimivallan tarkoituksena on välttää sisämarkkinoille soveltumattoman tuen myöntäminen. Takaisinperinnän osalta unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan komission toimivallalla määrätä jäsenvaltio perimään takaisin sisämarkkinoille soveltumattomaksi katsomansa tuet pyritään palauttamaan ennen sisämarkkinoille soveltumattoman tuen myöntämistä vallinnut tilanne ⁽⁵⁾.
- (33) Toisin sanoen yksi valtiontukien valvonnan tavoitteista on estää sääntöjenvastaisen ja sisämarkkinoille soveltumattoman tuen myöntäminen. Toisena tavoitteena on varmistaa, että sisämarkkinoille soveltumattoman valtiontuen aiheuttaman kilpailun vääristymistä edeltävä tilanne palautetaan ennalleen.
- (34) Tässä tapauksessa Ducattille ei voida enää myöntää tukea. Päätös, jossa todetaan, että jo myönnetty toimenpiteet ovat sisämarkkinoille soveltumattomia valtiontukea ja määrätään niiden takaisinperinnästä, ei missään tapauksessa johtaisi takaisinperintään (koska takaisinperintä olisi tietenkin mahdotonta), eikä sillä olisi vaikutusta muiden velkojen saatavien maksamiseen.

⁽⁴⁾ Lasiuunin toiminnan erityispiirteiden vuoksi sitä ei voitu sammuttaa välittömästi, vaan se oli jäähdytettävä asteittain, mikä edellytti useiden työntekijöiden osallistumista. Tämä selittää useiden Ducattin työntekijöiden pysymisen palveluksessa jäähdytysprosessin loppuun eli heinäkuun 2017 alkuun.

⁽⁵⁾ Tuomioistuimen tuomio 14.9.1994, Espanja vastaan komissio, yhdistetyt asiat C-278/92, C-279/92 ja C-280/92, ECLI:EU:C:1994:325, 75 kohta.

- (35) Komissio toteaa erityisesti, että Ducattin taloudellinen toiminta on lakannut lopullisesti, koska i) kaikki nykyään pääasiassa muiden työnantajien palveluksessa olevien Ducattin työntekijöiden työsopimukset ovat päättyneet ja ii) Ducattin tuotantolaitokset on purettu ja kaikki tuotantoon liittymättömät Ducattin omaisuuserät on myyty useille eri ostajille.
- (36) Lisäksi komissio toteaa, että Ducattin tärkein tuotantohöydyke eli LRM Leasen haltuunsa ottama lasiuuni on purettu eikä sitä sen vuoksi voida tarjota yhdellekään markkinatoimijalle, kun taas LRM Leasen haltuun ottamia tiloja ei ole käytetty Ducattin taloudelliseen toimintaan liittyviin tarkoituksiin. Lopuksi komissio toteaa, että lasinkäsittelylinjat ovat Ducattista ja Flanderin hallintoalueesta riippumattomien yksityisten yritysten hallussa, joiden kaupallinen strategia koostuu omaisuuden vuokraamisesta eikä Ducattiin verrattavan tuotantotoiminnan harjoittamisesta. Näistä syistä komissio katsoo, että mikään muu yritys ei voi jatkaa Ducattin taloudellista toimintaa.
- (37) Komissio toteaa myös, että takaisinperintämääräyksellä ei olisi vaikutusta valtiontuen tai muiden saatavien maksamiseen. Belgian konkurssilainsäädännön mukaan valtiontuen takaisinperintäpyyntö siinä tapauksessa, että komissio tekee kielteisen päätöksen takaisinperimisestä, kirjattaisiin etuoikeudettomana velkana Ducattin saatavia koskevaan taulukkoon. Ducattin velkojien etuoikeudet saatavat konkurssimenettelyssä ylittävät huomattavasti konkurssipesän omaisuuden määrän. Tästä seuraa, että vaikka komissio toteaisi, että Ducatt oli saanut sääntöjen-vastaista ja yhteismarkkinoille soveltumatonta valtiontukea, tällaiseen päätökseen perustuva takaisinperintä olisi mahdotonta eikä sillä olisi mitään vaikutusta Ducattin etuoikeudettomien velkojien saatavien takaisinmaksun tulokseen.
- (38) Ainoa syy säilyttää Ducatt ilman minkäänlaista taloudellista toimintaa on odottaa useiden vireillä olevien, velkojien ja työntekijöiden saatavia koskevien oikeudenkäyntien lopputulosta. Kun nämä menettelyt on saatu päätökseen, Ducatt väistämättä puretaan ja poistetaan yhtiörekisteristä.
- (39) Näin ollen komission päätöksellä, jossa kyseiset toimenpiteet luokiteltaisiin sisämarkkinoille soveltumattomaksi tueksi, ei olisi tehokasta vaikutusta, eikä SEUT-sopimuksen 108 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla aloitetulla kyseisiä toimenpiteitä koskevalla muodollisella tutkintamenettelyllä olisi enää mitään merkitystä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Päätetään SEUT-sopimuksen 108 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla 19 päivänä toukokuuta 2016 Ducatt nv:n osalta aloitettu menettely.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Belgian kuningaskunnalle.

Tehty Brysselissä 26 päivänä toukokuuta 2020.

Komission puolesta
Margrethe VESTAGER
johtava varapuheenjohtaja